

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecătorii – Constantin Alerguș, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Diaconu,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016 și de avocatul Domete Marin în numele inculpatului Cerbu Dumitru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 decembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Cerbu Dumitru Gheorghe,

născut la 07 noiembrie 1985, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Ceucari 10, ap. 2.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 26 martie 2015 - până la 17 decembrie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 25 ianuarie 2016 - până la 08 februarie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 25 martie 2016 – până la 19 iulie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 decembrie 2015, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Cerbu Dumitru a fost condamnat:

- în baza art. 324 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 4000 unități convenționale, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 327 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în

mărime de 4000 unități convenționale, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Cerbu Dumitru, activînd în calitate de ofițer de sector al Sectorului de poliție nr. 5 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoană publică, căreia, într-o instituție de stat, i-au fost acordate permanent, prin stipularea legii și prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nr. 158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția R.Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, să respecte regulamentul intern, prevederile art. 19 lit.a), 20 lit. b), 26 alin. (1) lit.a) a Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, prin care asigură reacționarea promptă la sesizările, comunicările despre infracțiuni, constată cauzele și condițiile ce pot genera sau contribui la săvârșirea infracțiunilor, desfășoară activități de constatare a infracțiunilor, să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului, să aibă un comportament demn, pct. 15 lit. i) și j) din Codul de Etică și Deontologie al Polițistului aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 481 din 10.05.2006 prin care este obligat să se opună tuturor formelor de corupție din poliție, să informeze superiorii și celelalte organe competente referitor la toate cazurile de corupție din poliție, art. 273 alin. (3) Cod de Procedură Penală, conform căruia actele de constatare întocmite împreună cu mijloacele materiale de probă, se predau în termen de 24 ore, de către organele de constatare din cadrul poliției, Centrului Național Anticorupție, și Serviciului Vamal - organelor de urmărire penală corespunzătoare constituite conform legii, pct. 5, 10 al Ordinului comun „cu privire la evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit nr.121, 254, 286-0, 95 din 18 iulie 2008, conform căruia primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, iar de către unitățile de gardă și efectivul organelor de poliție antrenat în serviciu - pe parcursul a 24 de ore, înregistrarea sesizărilor se

efectuează imediat după primirea lor, a comis coruperea pasivă și abuz de serviciu în următoarele împrejurări:

Cerbu Dumitru avînd în gestiune materialul înregistrat în Registru nr.2 al IP Rîșcani a DP mun.Chișinău cu nr. 9808 din 22.06.2014 a pretins de la cet. Ceban Gheorghe, Certan Valeriu și Danu Maxim suma de 8000 lei MD, întru neatragerea ultimilor la răspunderea penală pentru comiterea actelor de huliganism.

Astfel, Cerbu Dumitru, la 30 iunie 2014, aproximativ la ora 17⁰⁰, aflîndu-se în sediul Sectorului de poliție nr.5 al IP Rîșcani mun. Chișinău, avînd spre examinare informația aferentă pretinselor acțiuni huliganice comise de către Ceban Gh., Certan V. și Danu M. a pretins de la aceștia suma de 8000 lei MD pentru a nu transmite materialele acumulate în temeiul informației menționate pentru tragerea la răspundere penală și pentru a nu le crea probleme în activitatea profesională.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Cerbu D., la 01 iulie 2014, în jurul orei 18⁴⁰, aflîndu-se la stația PECO „Petrom” din str. Calea Orheiului 109, mun. Chișinău, s-a întîlnit cu Ceban Gh., căruia în discuție i-a comunicat urgentarea transmiterii sumei pretinse în mărime de 8000 lei, pentru a nu transmite materialele acumulate în temeiul informației menționate pentru tragerea la răspundere penală și pentru a nu le crea probleme în activitatea profesională a petiționarilor.

Tot el, Cerbu D. fiind persoană publică, examinînd informația neînregistrată în ordinea stabilită cu privire la sustragerea pe ascuns a mijloacelor bănești în sumă de 5000 ruble rusești și 550 lei de la cet. Pleșca Xenia, la 10 octombrie 2014, aproximativ la ora 17⁰⁰, aflîndu-se în biroul său de serviciu, amplasat în incinta Sectorului de Poliție nr. 5 a IP Rîșcani al DP mun. Chișinău a IGP a MAI, amplasat pe str. Grădinarilor 18, mun. Chișinău, a pretins și acceptat de la cet. Ceban Diana suma de 20000 lei, întru neatragerea ultimei la răspunderea penală, comunicînd petiționarei că banii urmează a fi transmiși pînă la 17.10.2014.

La data de 17 octombrie 2014, Cerbu Dumitru fiind la volanul automobilului de model „Hyndai Matrix” cu n/î C PL 716, împreună cu cet. Ceban Diana, în jurul orei 17³⁰, deplasîndu-se pe str. Calea Basarabiei, mun. Chișinău, în preajma Pieții Anglo a primit de la ultima suma pretinsă în mărime de 20000 lei, întru neatragerea ei, la răspunderea penală pentru sustragerea bunurilor altei persoane.

În aceeași zi, la ora 18²⁰, Cerbu Dumitru aflându-se la volanul automobilului menționat, deplasându-se pe str. Maria Cebotari, mun. Chișinău, a fost prins în flagrant în preajma Liceului „Spiru Haret”, unde în buzunarul ușii de la șofer a automobilului menționat au fost depistați bani în sumă de 20 000 lei primiți de la cet. Ceban Diana.

Tot el, Cerbu Dumitru, la 09 septembrie 2014 fiind în biroul său de serviciu, în incinta SP nr. 5 din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, a fost sesizat de către cet. Pleșca Xenia despre faptul sustragerii pe ascuns de la ea din geanta, a mijloacelor bănești în sumă de 5000 ruble rusești de către persoanele neidentificate.

În continuare, Cerbu D. folosind intenționat situația de serviciu în interes personal, pentru a nu mări procentajul infracțiunilor nedescoperite pe sectorul deservit de el, nu a înregistrat plîngerea cet. Pleșca X., conform prevederilor ordinului comun „cu privire la evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvîrșit nr. 121, 254, 286-0, 95 din 18.07.2008 și Codului de Procedură Penală, limitîndu-se la promisiuni verbale petiționarei că cazul va fi examinat.

Urmare acțiunilor menționate, la 07 octombrie 2014 Cerbu D. fiind din nou sesizat de către cet. Pleșca X. despre faptul sustragerii pe ascuns de pe cardul bancar al BC „Victoriabank” SA emis pe numele ei a sumei de 550 lei, în interes personal și material, întru nu a mări procentajul infracțiunilor nedescoperite nu a înregistrat plîngerea cet. Pleșca X., conform prevederilor ordinului comun „cu privire la evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvîrșit nr.121, 254, 286-0, 95 din 18.07.2008 și Codului de Procedură Penală, limitîndu-se la promisiuni verbale petiționarei că cazul va fi examinat.

Stabilind cu certitudine că banii în mărime de 550 lei, sustrași de pe cardul bancar ce aparține cet. Pleșca X. au fost luați de către Ceban D. în interes material a pretins de la ultima suma de 20 000 lei, întru netragerea ei la răspunderea penală pentru eventualul furt.

Astfel, Cerbu D., acționînd ilicit în detrimentul destinației organelor de poliție care mizează pe respectarea drepturilor cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, al apărării cetățenilor indiferent de situația lor socială, patrimonială, precum și de altă natură, a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, prin subminarea autorității statului reprezentat de organele de poliție.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Domete Marin în numele inculpatului care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri cu aplicarea prevederilor art. 90 și 55 Cod penal.

A menționat că atât acuzatorul de stat, cât și inculpatul au solicitat aplicarea art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă, însă instanța nu s-a pronunțat în nici un mod asupra aplicabilității acesteia.

Totodată, instanța a considerat că nu e posibil de stabilit pedeapsa în baza art. 55 Cod penal, însă nu a luat în considerație că Cerbu D. a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă referitor la art. 327 alin.(1) Cod penal, a recunoscut integral vina, a contribuit activ la înlăptuirea justiției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, a fost admis parțial apelul avocatului Domete M. în numele inculpatului, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și asupra corpurilor delict, pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- *Cerbu Dumitru* a fost condamnat în baza art. 324 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, și în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

Termenul privării de dreptul de a ocupa funcții publice urmează a fi calculate din momentul executării pedepsei principale.

Corpus delict: telefonul mobil de model "Nokia X2" urmează a fi confiscat și transmis Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui

Cerbu D. în săvârșirea infracțiunilor imputate, corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpatului, just a încadrat în drept acțiunile lui, circumstanțe care nici nu se contestă.

La fel, a considerat că la stabilirea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont în totalitate de toate principiile care stau la baza numirii sancțiunii penale.

Astfel, a conchis că instanța de fond a stabilit corect tipul pedepsei penale - *închisoarea* ca cea care ar asigura cel mai elocvent realizarea scopului pedepsei penale, însă nu a determinat corect mărimea pedepsei aplicate în virtutea circumstanțelor atenuante stabilite pe parcursul examinării cauzei penale.

În acest context, a menționat că prin sentința instanței de fond din 17.12.2015, Cerbu D. a fost condamnat în baza art.324 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea art.364¹ CPP la 4 ani închisoare, cu amendă în mărime de 4000 unități convenționale, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 327 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

De asemenea, a remarcat că, instanța de fond la individualizarea pedepsei a ținut cont de scopul pedepsei, caracterul și gravitatea infracțiunilor, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave și grave, de persoana inculpatului, de circumstanțele care atenuază și agravează răspunderea penală, de condițiile de viață ale familiei acestuia, că este caracterizat pozitiv la locul de muncă, rolul și comportamentul inculpatului la comiterea infracțiunii.

Deși, instanța a reținut în privința lui Cerbu D. în calitate de circumstanțe atenuante căința sinceră și contribuția activă la descoperirea infracțiunii și nu a constatat careva circumstanțe agravante, a aplicat inculpatului cea mai aspră și în limita maximă pedeapsa în baza art. 327 alin.(1) și art.324 alin.(1) CP.

În acest sens a făcut referire la pct. 35 al Hotărârii Plenului CSJ nr.13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești", în care este stipulat că, în situația în care instanța stabilește și circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 Cod penal, aplicarea efectelor circumstanțelor atenuante se face conform art. 78 Cod penal, prin raportarea la limitele pedepsei reduse ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art. 364¹ alin.(8) CPP.

Necătînd la circumstanțele nominalizate, instanța de fond a aplicat

inculpatului pedeapsa închisorii la limita maximă prevăzută de lege.

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond greșit a stabilit în baza art. 324 alin.(1) Cod penal pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani, deoarece sancțiunea normei date prevede o pedeapsă complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate în limita de la 5 la 10 ani.

La fel, a menționat că reducerea pedepsei prevăzută de art.364¹ alin.(8) CPP, nu se aplică pedepselor complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Or, norma data prevede că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Astfel, întru respectarea principiului neagrării situației în propriul apel prevederi stipulate în art. 410 CPP și deoarece asupra sentinței a depus apel doar avocatul în numele inculpatului, instanța de apel va menține dispozițiile sentinței contestate în partea stabilirii pedepsei complementare în privința lui Cerbu D. în baza art. 324 alin. (1) Cod penal.

Referitor la argumentul avocatului care a solicitat aplicarea art. 55 Cod penal pentru componența de infracțiune prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, instanța l-a considerat neîntemeiat, menționând următoarele.

Potrivit art. 55 Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Ținând cont de cele nominalizate, instanța a conchis că, aplicarea acestor prevederi legale este o opțiune pentru instanță și poate fi aplicată în cazul întrunirii tuturor condițiilor, dar instanța nu este obligată să aplice norma dată dacă, în dependență de circumstanțele cauzei și reieșind din propria convingere, nu constată că corectarea persoanei este posibilă fără a fi supusă pedepsei penale.

Astfel, în speță, inculpatul a comis două infracțiuni, una dintre care se atribuie la categoria celor grave, mai mult că infracțiunile comise atentează la relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică. Inculpatul s-a folosit de statutul funcției, drepturile și avantajele pe

care le acordă aceasta pentru facilitatea infracțiunilor de corupție. În aceste condiții, aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal doar pentru un capăt de învinuire nu poate avea loc, urmînd a fi întrunite cumulativ condițiile impuse de lege, fapt ce în cauză lipsesc.

Cît privește cerința apelantului referitor la aplicarea art. 90 Cod penal, instanța a considerat-o lipsită de temei juridic, menționînd următoarele.

Componentele de infracțiuni comise de inculpat – coruperea pasivă și abuzul de putere sau abuzul de serviciu comparativ cu alte categorii de infracțiuni prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului a puterii sau serviciilor publice care discreditează și compromit activitatea acestora.

Prin urmare, întru atingerea scopului pedepsei penale și respectarea prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, luînd în considerație cî inculpatul a comis infracțiunea prin utilizarea statutului funcției, instanța consideră inoportun aplicarea în privința lui Cerbu D. a normei art. 90 Cod penal, reținînd că în cauză scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin izolarea de societate.

În ceea ce privește motivul avocatului că instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra aplicabilității prevederilor art. 90 Cod penal, instanța le-a considerat ca nefondate.

Astfel, instanța a conchis că corectarea și reeducarea lui Cerbu D. va fi atins doar prin menținerea pedepsei închisorii, însă în noile limite stabilite de instanța de apel.

La fel, a menționat că prin sentința contestată s-a dispus cu referire la corpurile delictive ca telefonul mobil de model „Nokia X2” cu cartela SIM Orange și nr. 068025549 să fie nimicite.

Potrivit art. 158 alin. (1) Cod de procedură penală, corpuri delictive sînt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvîrșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau au constituit obiectivul acestor acțiuni, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale.

Art. 162 alin.(1) pct.1) CPP, prevede că, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz uneltele care

au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective.

Din cele nominalizate mai sus, rezultă că este dispusă distrugerea doar a lucrurilor care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse.

Instanța de fond, contrar prevederilor art. 162 alin. (1) pct. 1) CPP a dispus nimicirea corpului delict - telefonul mobil de model „Nokia X2” cu cartela SIM Orange și nr. 068025549, astfel acesta urmează a fi confiscat și transmis în venitul statului.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recurs ordinar procurorul și avocatul Domente M. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

A menționat că instanța de apel pronunțând o decizie de condamnare cu stabilirea pedepsei sub limitele minime pentru comiterea unor infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, nu va fi atins scopul principal și anume prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane. Or, asemenea măsură de pedeapsă ar duce la încurajarea altor persoane publice la comiterea unor astfel de infracțiuni.

Totodată, instanța de apel a stabilit în baza art.324 alin.(1) Cod penal, 2 ani închisoare și 3000 unități convenționale, necătfînd la faptul că sancțiunea normei date prevede închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, astfel pedeapsa a fost individualizată contrar prevederilor legale, fără a reține în speță careva circumstanțe excepționale.

Astfel, solicită menținerea sentinței în partea pedepsei principale.

- avocatul Domente M. în numele inculpatului, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) CPP, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința lui Cerbu D. să fie aplicate prevederile art. 90 și 55 Cod penal.

În argumentarea cerințelor recurentul menționează faptul că pe învinuirea adusă în baza art. 327 alin. (1) Cod penal a solicitat aplicarea art. 55 Cod penal, însă instanța a respins cerința solicitată concluzionînd că aceste prevederi contravin cu scopul pedepsei penale, precum și că există două capete de învinuire.

Însă, nu a luat în considerație că art. 327 alin. (1) Cod penal se atribuie la categoria celor mai puțin grave, inculpatul pentru prima dată a comis o infracțiune, a recunoscut integral vina și a contribuit activ la înfăptuirea justiției. Nu s-a apreciat personalitatea lui Cerbu D. deși au fost stabilite circumstanțe atenuante.

Totodată, consideră că față de inculpat pot fi aplicate și norma art. 90 Cod penal.

7. Asupra recursurilor declarate nu a fost depusă referință.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit textului recursurilor, procurorul invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, iar avocatul în numele inculpatului, necățind la faptul că nu face trimitere la vre-un temei de drept, din recurs, se întrevește că critică hotărârile sub aspectul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.10) CPP, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În acest context, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414-418 Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, motivându-și soluția, care nu contrazice dispozitivul hotărârii sale, fiind expusă clar.

Totodată, Colegiul reține că recurenții nu sunt de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului, și anume acuzatorul de stat pe învinuirea adusă în baza art. 324 alin.(1) Cod penal, iar avocatul în numele inculpatului, pe capătul de învinuire în baza art. 327 alin.(1) Cod penal, solicitând încetarea procesului penal, cu tragerea la răspundere contravențională, în temeiul art. 55 Cod penal, precum și aplicarea art. 90 Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect

legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din prevederile art. 414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, și pronunțînd o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii.

După cum se observă din textul deciziei instanței de apel, aceasta judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, menționînd că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a aplicat o pedeapsă prea aspră în limitele fixate în Partea specială a Codului penal, din care considerente a casat sentința în partea stabilirii pedepsei și a pronunțat o nouă hotărîre în această parte.

De asemenea, instanța de apel a conchis că deși instanța a stabilit în privința lui Cerbu D. în calitate de circumstanțe atenuante căința sinceră și contribuția activă la descoperirea infracțiunii, nu a constatat careva circumstanțe agravante, însă a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai aspră, atît în baza art. 324 alin.(1), cît și art. 327 alin.(1) Cod penal, aceasta fiind inechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Totodată, instanța de recurs constată că, stabilirea pedepsei ține de competența exclusivă a instanțelor judecătorești. Legiuitorul stabilește prin lege pedepsele pentru infracțiuni și criteriile de individualizare a lor.

Călăuzindu-se de aceste criterii, instanța de judecată, la stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului, realizează voința legiuitorului, și nu a sa.

La fel, Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, la rîndul său, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Conform prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a

acestui cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal conchide că instanța de apel și-a motivat concluzia, prin care a admis apelul avocatului în numele inculpatului și a casat sentința în partea stabilirii pedepsei lui Cerbu D. în baza art. 324 alin.(1) și 327 alin.(1) Cod penal, considerînd că față de inculpat s-a aplicat o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta comisă.

Din decizia instanței de apel se constată că, la stabilirea și aplicarea pedepsei, instanța a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art.61 și 75 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Lui Cerbu D. în baza art. 324 alin. (1) și 327 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 2 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani.

Astfel, instanța consideră corectă constatarea instanței de apel, care a menționat că deși instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, ținînd cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care este una mai puțin gravă și respectiv gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prezența doar a circumstanțelor atenuante, a aplicat pedeapsa cea mai aspră, în limita maximă a art. 324 alin.(1) și 327 alin.(1) Cod penal.

În argumentarea pedepsei stabilite instanța de apel a conchis că, din prevederile art.78 Cod penal rezultă că mecanismul influenței circumstanțelor atenuante și agravante asupra pedepsei penale se exprimă prin influența lor

asupra gradului prejudiciabil al infracțiunii și / sau asupra pericolului social al persoanei vinovate, precum și prin efectele pe care aceste circumstanțe le au la stabilirea pedepsei. Dacă, într-o cauză penală sunt prezente exclusiv circumstanțe atenuante, acest fapt duce ca mărimea pedepsei stabilite trebuie să fie *mai aproape de limita minima*, prevăzută pentru pedeapsa respectivă de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal și invers.

Același fapt este relatat în pct. 35 al Hotărârii explicative a Plenului CSJ din 16.12.2013, nr. 13 „*Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ CPP de către instanțele judecătorești*” în care se menționează că, în situația în care instanța stabilește și circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 CP, aplicarea efectelor circumstanțelor atenuante se face conform art.78 CP, prin raportarea la limitele pedepsei reduse ca urmare a aplicării procedurii prevăzute de art.364¹ alin.(8) CPP.

Însă, necățînd la cele nominalizate, instanța de fond a aplicat în privința lui Cerbu D. pedeapsa închisorii aproape de limita maximă, ceea ce contravine dispozițiilor părții generale a Codului penal.

Astfel, luînd în vedere cumulul de împrejurări, Colegiul penal conchide că pedeapsa sub formă de închisoare (în baza art. 84 Cod penal de 2 ani 6 luni, cu amendă în mărime de 3000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani) este stabilită corespunzător gravității faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatului față de cele comise, precum și luînd în considerație, doar circumstanțele atenuante stabilite.

Referitor la cerința avocatului ca lui Cerbu D. pentru infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) urmează să-i fie stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, instanța de recurs reține că instanța de apel s-a pronunțat asupra acestui motiv, soluție expusă la pct. 35 al deciziei.

Norma art. 55 Cod penal prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Esența acestui tip de liberare de răspundere penală constă în aceea, că instanța de judecată, în condițiile limitativ prevăzute de lege pentru unele infracțiuni de o gravitate redusă, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică ce atrage aplicarea unor sancțiuni cu caracter contravențional.

Drept temei pentru aplicarea acestei modalități de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezența cumulativă a următorilor indici: a)

comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) comiterea infracțiunii pentru prima oară; c) recunoașterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale.

Totodată, Colegiul penal menționează că, acesta este un drept al instanței și nicidecum o obligație, reieșind din cumulul de condiții invocate în lege și contrar prevederilor art. 55 Cod penal, inculpatul a comis două infracțiuni, una fiind mai puțin gravă, iar alta de categorie gravă.

După cum rezultă din hotărârea contestată, instanța de apel nu a constatat întrunirea condițiilor expuse mai sus, considerând irraționalitatea aplicării sancțiunii contravenționale față de inculpat, și anume că făptuitorul poate fi corectat doar prin aplicarea pedepsei penale.

La fel, avocatul în numele inculpatului solicită aplicarea art. 90 Cod penal, încă Colegiul remarcă că, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, atitudinea față de infracțiunea comisă, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; comportarea sinceră în cursul procesului, recuperarea prejudiciului material și moral.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință. În plus la cele menționate instanța de judecată va ține cont de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Astfel, ținînd cont de faptul că componentele de infracțiune comise de inculpatul Cerbu D. - coruperea pasivă și abuzul de putere sau abuzul de serviciu, comparativ cu alte categorii de infracțiuni prezintă un pericol deosebit pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice care discreditează și compromit activitatea acestora, precum și luînd în considerație că inculpatul a comis

înfracțiunea prin utilizarea statutului funcției, instanța de apel corect a considerat că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, considerînd inoportun aplicarea normei art. 90 Cod penal.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare a executării pedepsei.

Totodată, Colegiul penal remarcă că recursul declarat de avocat în numele inculpatului repetă întocmai textul apelului declarat de același autor și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel, pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu, și, conform art.414 alin.(3), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În consecință, se apreciază că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se impune respingerea recursurilor declarate de procuror și avocat în numele inculpatului ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan și avocatul Domete Marin în numele inculpatului Cerbu Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2016, cu menținerea hotărîrii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecătorii

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Diaconu